

večini v ednini, v slovenščini pa so postavljeni pogosto v množino (*gazeta — dnevniki, časniki* 173).

Kazala oziroma spiski terminov v posameznih jugoslovanskih jezikih so neenotni, zlasti ni kriterija za premo in obrnjeno navajanje veččlenskih zvez. Nekaj podatkov tudi manjka, čeprav so ekvivalenti dani v ruskem oddelku.

V knjigi je veliko in preveč tiskarskih ter meterskih napak. Prišle so celo na naslovne strani in v uvod.

Delo po vsem, kar smo povedali, ni doseglo svojega namena in slovar je kvečjemu neroden osnutek prave terminologije. Krivda za to je deloma v premajhni angažiranosti slovenskih sodelavcev, zlasti pa v problematični ruski zasnovi in v koordinacijski neposobnosti glavnega uredniškega odbora. Mislim, da bi bilo pametno in potrebno stvari se lotiti čimprej znova. Sami zase seveda.

Stane Suhadolnik

Anglo-American cataloging rules.

Prepared by The American Library Association, The Library of Congress, The Library Association and The Canadian Library Association. North American text. Chicago, American Library Association 1967. XXII + 400 str. 4°.

To so katalogizacijska pravila, ki so sedaj v veljavi v ameriških in angleških znanstvenih knjižnicah in so rezultat več kot tridesetletnega katalogizacijskega dela. Že leta 1930 se je sestel komite za sestavo druge izdaje pravil, ker izdaja iz leta 1908 ni zadovoljala več. Po preliminirani izdaji v letu 1941, ki so jo zelo kritizirali zaradi njene kompliciranosti, so izšla nova pravila zopet v letu 1949. V naslednjih letih so tudi ta pravila še izpopolnjevali. Važno vlogo so pri tem imeli mednarodni sestanki, predvsem konferenca v Parizu leta 1961. Pravila obsegajo tri dele in dodatke.

Prvi del nosi naslov Entry and Heading — Vpis in značnica. Po razlagi, kaj je glavni in kaj stranski vpis,

je še posebej govor o vpisih pravnih in religioznih publikacij. Slede tri obsežna poglavja, ki podrobno razlagajo značnice za osebe (headings for persons), za korporativna telesa (h. for corporate bodies) in enotne naslove (uniform titles). Značnice za osebe so obdelane v skladu z mednarodnimi pravili, kot jih poznamo že iz naše nove izdaje Abecednega imenskega kataloga. Še posebno natančno so obdelana orientalska imena, za katera najdemo tudi številne zglede. Značnice za korporativna telesa predstavljajo enega najtežjih poglavij v knjigi. Prevladale so težnje, da se namesto oficialnih imen za korporacije kolikor mogoče uporabljajo krajša konvencionalna imena. (Primer: Yugoslavia namesto: Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija.) V četrtem poglavju so obdelani enotni naslovi (uniform titles) za dela, ki nastopajo pod različnimi naslovi. (Primer: Shakespeare, William: Hamlet namesto: The tragicall historie of Hamlet.) Enotni naslov lahko postane tudi značnica pri delih, ki so navedena pod stvarnim naslovom. (Primer: Nibelungenlied namesto različnih variant.) V zaključnem poglavju 1. dela se seznanimo še z vodilkami.

Drugi del z naslovom Opis (Description) obravnava katalogizacijski opis od naslova preko impresuma do formalnih oznak. Posebej obravnava posamezna dela, nato zbirke, inkunabule in fotoreprodukcijo. Pod fotoreprodukcijami so mišljene faksimilirane izdaje in mikro- in makroreprodukcije.

Tretji del je v celoti namenjen neknjižnemu materialu (Non-Book Materials), ki zavzema vedno večji obseg v sodobnih knjižnicah. Katalogizacija tega materiala se v obravnavi značnice in opisa naslanja na pravila, ki smo jih spoznali v prvem in drugem delu, zahteva pa zaradi narave materiala še svoje posebne dopolnitve. Seznanimo se s katalogizacijo šestih tipov neknjižnega materiala. To so rokopisi, zemljevidi z atlanti, filmi, glasbena dela, plošče in slikovni material.

Poleg treh osnovnih delov imajo obravnavana pravila še dodatke, v katerih bomo tudi dobili mnogo koristnih informacij: slovar strokovnih izrazov, navodila za rabo velikih črk za razne jezike, kratice, uporaba arabskih in rimskih števil, ločila in dia-kritična znamenja.

Z obravnavano publikacijo so do-bile angleške in ameriške knjižnice zelo dognana katalogizacijska pravila, za katera upamo, da bodo služila mnogim bibliotekarskim generacijam. Tudi biblioteke drugih narodov bodo našle v njih mnogo dragocenih pobud.

Ana Matko

Bibliotekar. Beograd. XX/1968, br. 1/6.

Pred seboj imamo zajeten letnik Bibliotekarja za leto 1968, ki obsega skoraj osemsto strani. Ze to dejstvo kaže veliko prizadevnost srbskih kolegov na področju bibliotekarske publicistike. Splošna značilnost Biblio-tekarja, ne samo letnika 1968, je zlasti veliko število prispevkov, ki se na-našajo na zgodovino srbskega knjiž-ničarstva, na stare biblioteke, stare in redke publikacije, rokopise, zbirke in podobno. Skratka: pri srbskih kolegih se opaža dosledno osveževanje starih in trajnih kulturnih vrednot. To je prav, pa ne bi škodilo, če bi jim tudi Slovenci v tem oziru vsaj delno sledili.

Naj opozorimo na nekatere pri-spevke s tega področja. Gavrilko Ko-vijanić opisuje v članku »Prvi plan zgrade za Narodnu biblioteku u Beo-gradu« poskus za izgradnjo palače Narodne biblioteke pod knezom Milo-šem leta 1860. — Nada Stevin pred-laga v članku »Pismo za našu zajed-ničku kuću pred šesti april« ustanovi-tev vsakoletnega spominskega dne pod nazivom »Dan pisane reči« (Dan knjige!) kot spomin na tragični do-godek 6. aprila 1941, ko so nemške bombe popolnoma uničile takratno Narodno biblioteko v Beogradu. — Lucija Perušić obširno prikazuje in analizira rokopis Stefana Dominika iz 15. stoletja. Dalje vzbujajo pozornost

še tile prispevki: Dimitrije Bogdano-vić, Lenjingradski odlomak službe Svetom Savi; Jeremija Mitrović, Miloš Obrenovitch ou coup d'oeil sur l'hi-stoire de la Serbie de 1813 à 1838 — knjiga Mihajla Obrenovića.

St. 3 (178 str.) je z enajstimi član-ki, ki jih ne bomo naštevali, v celoti posvečena zgolj starim rokopisom, brez kakršnegakoli drugega gradiva in prispevkov. Lahko trdimo, da je od 797 strani tega letnika skoraj polovica posvečenih zgodovini, zlasti starim rokopisom.

Jasno je, da je pri taki uredniški koncepciji bera na drugih področjih bolj skromna, zlasti pa glede sodobne bibliotekarske teorije in prakse. Ven-dar je nekaj člankov le vredno ome-niti, kot na primer: Mira Bošković, Neki problemi biblioteka u sastavu preduzeća i ustanova. Že sam naslov jasno označuje problematiko. V članku »Zajedno ili ne« se Vladimir Vujnović zavzema za tesno sodelovanje bibliote-karjev in dokumentalistov. Zanimiva je razprava Radmile Perišić, Centralna katalogizacija knjiga. Znan bibliote-karka Jugoslovanskega bibliografske-ga inštituta predlaga centralno katalo-gizacijo za celo državo — po serijah in strokovnih skupinah. Za nas bi bil ta predlog verjetno težko sprejemljiv. Zanimiva je tudi »Bibliotekarska građa radova i literature o Dragiši Polužanskom« avtorja Miše Stojano-vića. Pokojni Polužanski je bil v pre-tekli dobi, zlasti v prvih desetih po-vojnih letih, zelo znan tudi v Sloveniji, posebno med našimi starejšimi biblio-tekarji.

St. 4 je v celoti posvečena življenju in delu znanega in zaslužnega srbske-ga kulturnega delavca Milorada Pani-ća-Surepa, ki je v dobi, ko je deloval kot ravnatelj Narodne biblioteke v Beogradu, bil v tesnem stiku tudi s slovenskimi bibliotečnimi delavci.

Zadnja, 6. številka Bibliotekarja, je v celoti posvečena 20-letnici Društva bibliotekarjev Srbije (1948—1968) in obenem tudi 20-letnici Bibliotekarja. Pregled 20-letnega intenzivnega in dobrega dela Društva bibliotekarjev